

1. Увод

Фашизам и нацизам, два од три екстремно тоталитарних режима који су настали у XX веку, често се у свакодневном животу изједначавају и неправедно подводе под синониме. Истина јесте да су те две идеологије у много чему сличне, што их је и довело у заједнички савез пре и за време Другог светског рата, међутим, наш главни циљ ће бити да утврдимо и дистинктивну црту између фашизма и нацизма. Наравно, ту ћемо се, поред свега, кратко осврнути и на историјске, географске, социолошке и друге услове настанка обеју идеологија, као и на услове и подстицаје њиховог тако невероватно брзог ширења и популаризације међу народном масом. Данас су, чак и најмање сличности програма политичких странака са неком од ових двају идеологија, са правом жестоко критиковани, јер је историја сведок стравичних ненадокнадивих злочина које су ове две идеологије, заједно са својим следбеницима нанеле читавом човечанству.

Фашизам је екстремно десничарска идеологија, настала у Италији, њен идејни творац је Бенито Мусолини, који је, после узурпације власти 1922. године, постао диктатор Краљевине Италије и један од оснивача Сила осовине.

Нацизам је изразито националистичка, антисемитистичка, расистичка и тоталитаристичка идеологија, настала у Немачкој, њен идејни творац је Адолф Хитлер, који је као узор, користио делове Мусолинијевог фашизма. Управо због тога постоје у стручним круговима спорења око тога да ли је нацизам засебна идеологија, или само део фашистичке идеологије.

2. Узроци настанка и утицаји

Обе идеологије су настале у веома тешко време за државе свог порекла – Немачку и Италију. Први светски рат се веома неповољно завршио по ове земље, што је у комбинацији са Великом Депресијом довело економије Италије и Немачке до потпуног краха, животни стандард људи на најнижи могући ниво, а целокупну привреду до тачке комплетног слома. Поред економске пропасти, била је присутна и политичка криза. Демократија и демократске институције су се показале неспособним да реше свакодневне проблеме који су се гомилали, парламент је постао бескористан, целокупна држава неефикасна. Још су и антички писци увидели да се тоталитаризам, односно тиранија, најбоље развија у кризним временима. Међутим, криза није била једини узрок формирања оваквих екстремистичких идеологија. Наиме, оне имају много дубље корене – вековне тежње за уједињење Италије и Немачке, остварене крајем XIX века, нису доживеле ни педесет година до свог првог великог слома. Та далекосежна идеја је поново постала угрожена од стране иностраних фактора и несумњиво је да су ове две идеологије очајнички покушај њеног одржања и остварења. Стога ми можемо направити везу између аутора као што је Макијавели, који је као главну вредност видео уједињење расцепкане Италије, а пре тога детаљно описао како се мора на све могуће начине остварити циљ коме се тежи, и фашизма. Дакле, ове две идеологије биле су спремне на апсолутно све да би заштитиле идеју о свом сопственом уједињењу. Наравно, ту се незаобилазно мора доћи и до самог Платона, на кога су се и сами фашисти често позивали. Он је видео државу искључиво као моралну институцију, која је средство за постизање неког вишег добра, односно неког далекосежног циља. Самим тим, искључује се било каква могућност индивидуализма, што су фашисти и нацисти веома радо прихватили. Човек постаје роб државе, државни интерес је изнад свачијег, људи су само извршиоци "државне воље". Међутим, ту су постојали и многи други утицаји. Иако се одликују изузетном анти-марксистичком идеологијом, сам Мусолини тврди да се "у великој реци Фашизма могу пратити струје које имају своје изворе у Сорелу, Пегију, Лагарделу из Социјалистичког покрета, и у крхотинама Италијанских синдикалиста..." . Чак је и сама Национал-социјалистичка партија Адолфа Хитлера настала из Немачке радничке партије. Мада, могло би се закључити да им је код Маркса највише сметао његов интернационализам, који се супротстављао национализму.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com